

Protokoll från möte med Sävåns vattenråd Anders Personsgatan 8 och via teams den 16 september 2022

Närvarande ledamöter:

Robert Linder Blomberg (C), Lerums kommun, ordf.
Niklas Wengström, Sportfiskarna, vice ordf.
Karl-Eric Nilsson (C), Borås kommun
Fredrik Bergman, Vårgårda kommun
Björn Albinson (KD), Alingsås kommun
Caroline Rhodén, Alingsås kommun (vik.)
Axel Lindqvist, Lerums kommun
Josefine Evertsson, Göteborgs stad
Stefan Bydén, Naturskyddsföreningen Alingsås
Cecilia Lack, SKF Sverige AB
Cecilia Ahl, Lerums kommun

Närvarande ersättare:

Stefan Larsson, Naturskyddsföreningen Lerum

Övriga deltagare:

Monica Dahlberg, Göteborgsregionen (GR), sekreterare
Anton Hall, Göteborgsregionen (GR)
Sassi Wemmer, Melica ekonomisk förening

Dagordning

1. Föregående mötes protokoll (Handling bifogas)

Vattenrådet beslutade

att godkänna föregående mötes protokoll

2. Godkännande av dagordningen

Vattenrådet beslutade

att godkänna dagordningen

SÄVEÅNS VATTENRÅD

c/o Göteborgsregionens kommunalförbund
Besök Anders Personsgatan 8 | Post Box 5073, 402 22 Göteborg
Tel 031-335 50 00 | Fax 031-335 51 17
www.vattenradivast.se/saveans-vattenrad

3. Val av justerare

Vattenrådet beslutade

att utse Karl-Eric Nilsson till justerare

4. Meddelanden

- Vattenrådets dag 27–28 september, inbjudan utskickad, hur många har anmält sig? Monica ombedd att prata om hur man inom Säveåns, Göta älvs och Mölndalsåns vattenråd arbetet för kommunal finansiering till vattenråden och arbetet med åtgärdssamordning.
- Samverkansträff för Säveån 13 oktober, inbjudan utskickad. Samverkansträffen riktar sig till tjänstepersoner i kommunerna och i dagsläget inte till medborgare eller andra intressenter.
- Vattenmyndighetens Vattendelegation har nu efter Regeringens beslut fastställt åtgärdsprogram och förvaltningsplan för vatten för perioden 2022–2027, länk utskickad
- Göta älvs vattenråd har beviljats LOVA-bidrag för en åtgärdssamordnare till och med 2026. Mölndalsåns vattenråd har fått avslag, men uppmanats att skicka in ansökan igen då villkoren för LOVA-medel kan komma att vidgas från övergödning till att inkludera även andra åtgärder.

5. Kort presentationsrunda

Deltagarna presenterar sig för nya deltagare.

6. Bordet runt - Information och reflektion från vattenrådets representanter om vad som är på gång i de olika kommunerna/organisationerna som berör Göta älvs ARO (Stående punkt)

Bra om deltagande representanter även skriver till Monica och med några rader sammanfattar till anteckningarna det man informerar om då det kan vara svårt att få med snabba dragningar digitalt.

Josefine Evertsson, Göteborgs stad

- Göteborgs stad har fattat beslut om att fr o m 14/9 införa ett nytt arbetssätt i arbetet med de stadenövergripande vattenfrågorna. Idag finns fyra grupper som arbetar med vatten; (i) höga flöden, (ii) låga flöden, (iii) skyfall och (iv) miljö kvalitet. Det nya arbetssättet innebär att det nu finns en samordnare mellan grupperna, vilket inte funnits förut. Det innebär att staden nu kan arbeta med MKN och klimatanpassning samtidigt.

Cecilia Ahl, Lerums kommun

- Lerums kommun har tillsammans med SMHI tagit fram 3D modeller för Säveån i syfte att bygga ett kunskapsunderlag för erosionsskyddsåtgärder. Modellen används för att studera vad som skulle kunna få Säveåns fåra att kollapsa och vilken påverkan olika åtgärder får. Modellen börjar vid Wamme bro. I samband med arbetet har en artinventering i Säveån genomförts.
 - o Testar ni och validerar mot modellen? Ja, det kommer vi göra. Vi använder modellen som kunskapsunderlag.

- Är det ny metod eller brukar man göra så här i kommuner?
Det är en ny metod. Det är inte säkert att Lerum är den första kommunen, men det är ny teknik som möjliggör den.
- Kan ni skicka resultaten från inventeringen och rapporterna?
Vissa underlag kan sekretessbeläggas, så inte säkert att allt kan skickas ut.
Rapporter med mera är inte färdiga än.

Niklas Wengström, Sportfiskarna

- Sportfiskarna undersöker DNA från alla flodpärlmusselpopulationer i Västra Götaland, bl a Valån som har sitt utlopp till Ålandasjön mellan Anten och Mjörn. Detta för att kunna ta reda på hur nära släkt de är och om det finns inavel. Ska vara klart om två år.
- Projektet krig utrivning av dämnet vid Ålanda ström är ännu inte inskickat till MMD.

7. Information från åtgärdssamordnarna

- Sassi har inventerat vilka områden som pekats ut lämpliga våtmarkslokaliseringar i vattenrådets tidigare rapport producerad av EnviroPlanning. Sassi kommer ta kontakt med konsultföretaget för att få tillgång till markägarnas kontaktuppgifter.
- Sassi och Stefan Bydén har promenerat och inventering vandringshinder i Torvån. Sträckan såg bra ut, men han hittade ett vandringshinder som inte är inrapporterat i VISS. Vandringshindret i fråga är enkelt åtgärdat.
 - Hur hanterar vi orapporterade vandringshinder när vi hittar dem?
Nästan allt från VISS är rapporterat genom distansanalyser, vilket betyder att det är mycket som inte är inrapporterat, och det vet Länsstyrelsen. Om vi dokumenterar arbetet med att åtgärda orapporterade vandringshinder är det tillräckligt.
 - Vandringshinder som inte är inrapporterade kan vara lämpliga att rapportera in till biotopkarteringsdatabasen.
- Anton och Sassi träffade Sävens FVOF i början på september för att informera om åtgärdssamordnararbetet och vilka åtgärder vi anser är lämpliga inom området. FVOF kontaktas med anledning av att de redan har etablerad kontakt med markägare och har möjlighet att hjälpa oss i vårt arbete. Träffen var lyckad och de var intresserade av att fortsätta arbeta tillsammans. I samband med detta har Sassi åkt från Säven upp till Vårgårda för att inventera tillflöden till Säven.
 - Hur tar vi hänsyn till kumulativa effekter av att riva vandringshinder, såsom förändrade flöden med mera?
Ofta går det riva vandringshinder utan att ändra flöden genom att dimensionera omlöpen till dagens flöde. Inga av de vandringshinder vi tittat på nu är komplexa i den bemärkelsen och är lätta att dimensionera.
- Anton, Fredrik Bergman och Stefan Bydén besökte Vårgårda kommunstyrelse i juni för att informera om åtgärdssamordningsarbetet. Presentationen landade bra och det blev lite diskussion om hur politiker kunde förhålla sig till arbetet. Fredrik och Anton följer upp arbetet igen om något år.
- Arbetet med att besöka nämnder och styrelser fortsätter, där Anton tar kontakt med representanter i SÄVR för att undersöka lämplighet för besök. Lerum och Alingsås har tidigare kommit på tal, men på grund av det politiska läget och omorganisering är det bättre att avvakta några månader.

8. Ansökan om LOVA-bidrag för fortsatt åtgärdssamordning fr.om. 2024

Vattenrådet skickade in ansökan om åtgärdssamordning för 2021–2025, men fick då bara beviljat för 2021–2023. För att fortsätta arbetet har Anton skrivit en ny ansökan för att finansiera arbetet 2024–2026. LOVA-bidragen kan enligt det fastslagna åtgärdsprogrammet också vidgas från att handla enbart om övergödning till även inkludera andra åtgärder för att uppnå god vattenstatus.

Anton har stämt av ansökan med GR:s ekonomiavdelning, samt projektsamordnare som båda lämnat positiv respons till ansökans utformning och plan. Anton skickar ansökan till arbetsgruppen som skrev den tidigare ansökan för en sista granskning innan den skickas in till Länsstyrelsen.

9. Hur arbeta för ett gemensamt övervakningssystem för nivåer/tappning i Säveån likt det som finns för Mölndalsån? (Fråga lyft flera gånger inom vattenrådet)

Idag har vi representanter från Alingsås Energi och Lerums Energi, men ingen är på plats för dagens möte.

Mölndalsån har ett centralt prognosstyrt regleringssystem där samordning fungerar. Detta sköts via Park- och naturförvaltningen i Göteborg. Har tidigare framförts att det borde finnas något liknande för Säveån.

Idag har Lerums kommun dialog med Lerums Energi om Säveån i ett framtida klimat, men inte om annan problematik. Cecilia Ahl har med stöd från chef skickat skrivelse till politik i syfte att hålla koll på reglering, men då ur ett klimatanpassningsperspektiv.

Det har tidigare varit diskussioner på Lerums energi om att anställa en person genom alla energibolag, som jobbar med samordning. Det finns ett registrerat vattenregleringsföretag för Mjörn, skulle det kunna ta den rollen?

Björn Albinsson och Fredrik Bergman tar frågan vidare till politiken och energibolaget i Alingsås, och Robert Linder Blomberg tar frågan vidare frågan till politiken och energibolagen i Lerum, för att verka för bättre samordning, för att i framtiden minska risken för torrläggning likt det som inträffade i våras, och annan relaterad problematik.

10. Aktiviteter/projekt för vattenrådet

- Finns förslag på kommande aktiviteter/projekt för vattenrådet?

Lerums kommun har påbörjat ett arbetssätt genom portföljstyrning, där tanken är att växla upp färdplaner genom projekt för att skapa synergieffekter och en helhetssyn. Diskussion förs om vattenrådet kan samverka med kommunen i något projekt.

Karolina Källstrand utvecklar ett projekt med strömmande vatten som åtgärd för att gynna Säveå-laxen.

Sassi – skulle vara bra med någon form av databas/tjänst där åtgärder som genomförs inom ARO kan samlas.

Monica - GR sökte ju LOVA medel för en karttjänst som skulle täcka hela Göta älvs ARO nedströms Väneren inkl Säveåns och Mölndalsåns ARO där ett av syftena var just att kunna visualisera vilka åtgärder som görs och var. Tyvärr fick GR dra tillbaka den ansökan då kostnadstäckningen inte blev tillräcklig. Kan det finnas intresse av att försöka med det igen?

11. Hemsidan www.vattenradivast.se/saveans-vattenrad (Stående punkt)

- Finns synpunkter/förslag till ändringar/kompletteringar?

Hemsidan har uppdaterats med en länk till fiskräknare. Länken finns under "Om Säveåns vattenråd".

Stefan Larsson informerade om att det snart kommer en fiskräknare med kamera vid Hillefors.

12. Övriga frågor

Inga övriga frågor.

13. Nästa möte

Fredag 25 november kl. 9-12, förslagsvis i Alingsås Energis pumphus.

Till dagordningen förs presentation om Lerums 3D modell, information om hur diskussioner med energibolagen gått, samt hur Länsstyrelsens avrinningsområdesspecifika åtgärdsunderlag (enligt åtgärdsprogrammet) ser ut kopplat till Säveån.

Antecknat av: Anton Hall & Monica Dahlberg